

การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

A Study State, Problems and Guideline of Education Resource Management of Child Development Center Under Local Administrative Organization in Phranakhon Si Ayutthaya a

ปริดดา ลำถึง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : purida777@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิจัยดำเนินงานวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ปลัดหรือรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2) นักวิชาการศึกษาหรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวม มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีส่วนน้อยที่มีการสำรวจวิเคราะห์หังบประมาณ 2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวม ไม่ค่อยมีงบประมาณในการบริหารจัดการและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ชุมชนในท้องถิ่นไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และ 3) แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพ/ความต้องการ สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ 2) ด้านการวางแผนดำเนินงานร่วมกับ คณะผู้บริหาร สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 3 ข้อ 3) ด้านการประชุมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครอง สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ 4)

การดำเนินการตามแผนงาน สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 3 ข้อ และ 5) การติดตามการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ

คำสำคัญ: สภาพปัญหา, แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to investigate state, problems and administration resource way education trend of education management of Child Development Centers under Local Administrative Organizations in Phranakhon Si Ayutthaya. The procedures are divided into 2 steps: 1) studying state and A Study on State, a problem and administration resource way education trend of Education Management of Child Development Centers under Local Administrative Organizations in Phranakhon Si Ayutthaya the sample is child development center, 1) a deputy or , support organization deputy administrates Tumbol part, 2) the technocrat or who perform take care about story the zero education develops the small children, 3) superintendent child teacher 92 amounts are example trick is total 276 persons 2 education trend administration resource way education steps of zero develop the small children be under an organization administrates Tumbol part in Phranakhon Si Ayutthaya province the researcher has checking justice manner technical step of administration resource way education trend of child development center the people who use be 7 person experts a tool that use to is the questionnaire that the researcher establishes the statistics that use in the research be average and part value deviates the standard. The findings revealed that: 1) administration resource way education state of zero develop the small children be under an organization administrates Tumbol part in Phranakhon Si Ayutthaya province summarize by the overall image there is the patrol and analyse side personnel requirement who are omniscient the ability and participate a little that have the patrol analyse the budget, 2) administration resource way education problem of child development center be under an organization administrates Tumbol part in Phranakhon Si Ayutthaya province summarize by the overall image not have the budget in the administration manages and the supporting from every part that relate the community in the locality not goes along, 3) resource mobilization of education management of child development center be under an organization administrates Tumbol part in Phranakhon Si Ayutthaya province the research result by the overall image meet that there is the ability in the lead goes to the practice is in the level most when consider lay a side that have the ability in the lead goes to the practice most be meeting guardian side and guardian network next be administration side follows the framework and a side that have the ability in the lead go to minimum practice be laying plans side operates to cooperate the management team.

Keywords: State, Problems, Resource Mobilization of Education Management

1. บทนำ

ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 (5) ระบุว่า “ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา” มาตรา 42 ระบุว่า “ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และรวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” มาตรา 58 ระบุว่า “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา” [1] นอกจากนี้แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-2559 ข้อ 8 นโยบายด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ระบุว่า “ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งด้านงบประมาณการเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษาและจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” [2]

ในปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพ ร้อยละ 72.2 ทำให้ทราบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา อีกต่อไป จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษายังไม่ได้ดำเนินการตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย บัญญัติไว้อันเนื่องมาจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บางท่านไม่ทราบว่าการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณในเรื่องใดให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าง งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่ได้แยกรายละเอียดของงบประมาณอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่างบประมาณที่ได้รับเป็นหมวดรายจ่ายใด และพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งไม่ได้บรรจุเรื่องงบประมาณทางการศึกษาที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และไม่ได้ปรากฏไว้ในข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้นำเสนองบประมาณตามข้อบัญญัติในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ ส่งผลให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณครอบคลุมทุกรายการอย่างเพียงพอ โดยได้จัดสรรงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องมาให้ คือ งบอาหารเสริม (นม) งบอาหารกลางวันนักเรียน และงบประมาณค่าจัดการศึกษา (รายหัว) นักเรียนเท่านั้น นอกจากนี้งบประมาณดังกล่าวที่ได้รับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีโอกาสได้บริหารงบประมาณตามที่ต้องการ เพราะงบประมาณไม่ได้เบิกหักผลส่งมาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างให้ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสรดา จิตรฉาย [3] ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการสำรวจจำนวน

เด็กแต่ละปีการศึกษาเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดตั้งงบประมาณในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัด ขาดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษามปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา การเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ได้เบิกจ่ายเองจริงโดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เบิกจ่ายงบประมาณแทน ซึ่งไม่ปฏิบัติตามวิธีการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งมีตำแหน่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เห็นว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษายังไม่เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจากทุกภาคส่วนตามวิธีการบริหารทรัพยากร 5 ขั้นตอน และทฤษฎีการบริหารทรัพยากร 6M's มาใช้ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรตลอดจนพัฒนากิจกรรมโครงการต่างๆ ได้ตามมาตรฐานการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การเก็บรวบรวมข้อมูล มีผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

3.2 ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 92 แห่ง นักวิชาการศึกษา จำนวน 92 แห่ง ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 92 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 92 แห่ง พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

4.1 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวม มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีส่วนน้อยที่มีการสำรวจวิเคราะห์งบประมาณ

4.2 ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปโดยภาพรวม ไม่ค่อยมีงบประมาณในการบริหารจัดการและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ชุมชนในท้องถิ่นไม่ค่อยให้ความร่วมมือ

4.3 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพ/ความต้องการ สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ 2) ด้านการวางแผนดำเนินงานร่วมกับ คณะผู้บริหาร สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 3 ข้อ 3) ด้านการประชุมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครอง สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ 4) การดำเนินการตามแผนงาน สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 3 ข้อ และ 5) การติดตามการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน สรุปแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มี 4 ข้อ

5. อภิปรายผล

5.1 สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 ด้าน พบว่า ด้านการวิเคราะห์สภาพ/ความต้องการ มีการสำรวจและ

วิเคราะห์ความต้องการด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสานความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมน้อย และในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้มีส่วนน้อยที่มีการสำรวจวิเคราะห์งบประมาณ ส่วนมากไม่ได้สำรวจหรือวิเคราะห์หรือการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐบาลมาสนับสนุน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้มีการสำรวจชุมชนในท้องถิ่นที่มีประสบการณ์และมีคุณภาพทางการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กด้านเดียว จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา แต่ในงานวิชาการหรืองานเอกสารต่าง ๆ ประจำชั้นไม่ได้ปฏิบัติอย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัชรสุนทรนันท์ [4] กล่าวว่า การวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ด้านการวางแผนด้านอัตรากำลัง ในการคัดเลือกครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งละ 1 คน โดยยึดหลักเกณฑ์ ครู 1 คน ต่อเด็ก 20 คน ตามเกณฑ์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเขากำหนด และทางคณะผู้บริหารไม่ได้มีการวางแผนในการบริหารงานด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งต้นสังกัดให้ครูมีโอกาสได้เลือกสื่อวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความเหมาะสมกับเด็ก ไม่มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์กับทุกภาคส่วนในการสนับสนุนพัฒนาการศึกษาและ ก็ไม่มีการวางแผนดำเนินงานอย่างจริงจังเลย รวมถึงการรับสมัครนักเรียนเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะไม่มีการวางแผนการรับสมัคร ได้แต่รอเวลาจบปีการศึกษาแล้วเด็กมาสมัครกันเอง ด้านการประชุมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ใน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีการประชุมผู้ปกครอง 1 ครั้งใน 1 ปีการศึกษา แต่เครือข่ายผู้ปกครองไม่ได้เข้าประชุมด้วยเพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาต้องไปทำงาน ในสภาพปัจจุบันการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองยังไม่มีเกิดขึ้น และงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ได้พุดถึงงบประมาณในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมความปลอดภัยของเด็กไม่เคยตั้งงบประมาณเลย ในการจัดหาเครื่องมือการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูเป็นผู้ดูแลเรื่องทุกอย่างการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูทำคนเดียว การดำเนินการตามแผนงานการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีการดำเนินงานตามแผนงานด้านการบริหารจัดการและการพัฒนางานวิชาการและประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในการเลือกสื่อ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกปีการศึกษาทางต้นสังกัดให้เขียนรายการเสนอขึ้นไปว่าต้องการอะไรในการจัดการเรียนการสอนและการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมไม่มีการวางแผนมาก่อนแต่คิดอยากทำก็ทำเลย ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และในการดำเนินการตามแผนงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ยิ่งยงวรชัย [5] ที่กล่าวว่า การดำเนินงานในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการติดตามและประเมินผล โดยการร่วมกันคิดแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาไปสู่ความมีคุณภาพและได้มาตรฐานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้ควรมีการติดตามและประเมินผลสรุปผลการดำเนินงานทุกโครงการ เพื่อให้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องในการดำเนินงานขั้นตอนนี้มีความสำคัญและเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

5.2 ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 ด้าน พบว่า ปัญหาด้านการวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารทรัพยากร

ทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีส่วนน้อยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการมาปฏิบัติหน้าที่ทำให้การพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาเป็นไปอย่างไม่สมบูรณ์ และไม่มีงบประมาณในการบริหารจัดการและขาดการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ชุมชนในท้องถิ่นไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เข้าร่วมกับเด็กมากนัก ในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพจะต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ยิ่งยงวรชัย [5] กล่าวว่า การดำเนินงานในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการติดตามและประเมินผล โดยการร่วมกันคิดแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาไปสู่ความมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานในการบริหารงบประมาณ การดำเนินงานตามแผนและโครงการมีความจำเป็นต้องมีการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน เพื่อให้ทราบปัญหาและข้อดีข้อบกพร่องในการดำเนินงาน ขั้นตอนนี้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

5.3 แนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารทรัพยากรทางการศึกษามากที่สุด เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นหน่วยงานระดับความสามารถในการนำไปปฏิบัติที่ต้องมีความสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับบน คือ ผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบล และระดับล่าง คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ดูแลในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างรอบด้าน และผู้ปกครองนักเรียนที่

เปรียบเสมือนลูกค้าที่สำคัญที่สุดในการส่งบุตรหลานให้เข้ามารับการพัฒนาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อครูผู้ดูแลเด็กเล็กมีการปฏิบัติตนในการดูแลเด็กในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในการพัฒนาบุตรหลานประกอบกับครูผู้ดูแลเด็กเล็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว ย่อมส่งผลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอยากส่งเสริมสนับสนุนในด้านทรัพยากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการบริจาคสิ่งของ เช่น อาหารกลางวัน การจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ครบเหมาะสมกับเด็กมีห้องพิเศษ และมีการพัฒนาแหล่งเรียนเรียนรู้ หรือบริจาคเป็นปัจจัย เช่น เงิน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำไปพัฒนาในส่วนที่ยังขาดเหลือตามความต้องการโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภัสรา ยิ่งยงวรชัย [5] และ วีระวัชร สุนทรนันท์ [4] ที่กล่าวว่า แนวทางในการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีกำหนดบทบาทหน้าที่ให้มีความชัดเจน ทำให้ชุมชนเกิดความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญและผูกพันต่อองค์กร เชิญชวนชุมชนเข้าร่วมทำกิจกรรมกับเด็กทั้งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและที่บ้าน มีการประสานและประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากร ด้านทุนทรัพย์ วัสดุสิ่งของ กำลังแรงงานและกำลังสมอง มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา และมีการติดตามและประเมินผล เพื่อร่วมกันคิดแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาไปสู่ความมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าด้านการประชุมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองมีระดับความสามารถในการนำไปการปฏิบัติมากที่สุด เพราะการจะปฏิบัติงานอะไรก็แล้วแต่ต้องมีการประชุมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองให้มีความชัดเจน

การปฏิบัติงานที่ดีมีประสิทธิภาพต้องเป็นการปฏิบัติงานที่ได้รับความเห็นชอบเสนอแนะต่างๆ และได้รับความเห็นชอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้อย่างชัดเจนมีแบบแผนและเป็นไปตามแผนที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมลักษณ์ คำภูแสน [6] ที่กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษานั้นชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีการประชุมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการจัดตั้งองค์การเพื่อสนับสนุนโรงเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งในเรื่องการให้ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ การเสียสละทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และการปรึกษาหารือ และการนำทรัพยากรของโรงเรียนมาใช้ประโยชน์

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 นำวิธีการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากผลการวิจัยในครั้งนี้ไปทดลองใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจะได้นำผลที่ได้รับมาปรับปรุงแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.1.2 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มบุคคล ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ เพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนในอนาคตต่อไป

6.1.3 ควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ครูผู้ดูแลเด็กและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

6.1.4 ควรจัดให้มีการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อร่วมกันวางแผนและสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6.1.5 ควรมีการติดตามประเมินผลไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการดำเนินงานต้องมีการติดตามผล ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานทุกครั้งของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก

6.2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา มาใช้จัดการศึกษาในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในบริบทอื่น เช่น สอบถามจากผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น สอบถามหัวหน้าหน่วยกองคลัง กอง ข่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนชุมชนและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายและ ครอบคลุมตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

6.2.2 ควรมีการศึกษาวិธีการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วน ท้องถิ่น ในจังหวัดอื่นๆ ใกล้เคียง เพื่อให้ทราบวิธีการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่อาจเหมือนหรือแตกต่าง กัน เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

6.2.3 ควรมีการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานประสานและพัฒนากิจการการศึกษา ท้องถิ่น, “มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองท้องถิ่น”, 2553, หน้า. 4-20.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ, “พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545”, 2546, หน้า. 27.

- [3] โสรดา จิตรฉาย, “การศึกษาสภาพปัญหาและแนว ทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2555, หน้า. 157-158.
- [4] วีระวัชร สุทธนนท์, “การพัฒนาแนวทางการ วางแผน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดศรีวงค์โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัด ลาดละหงส์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา, 2551, หน้า. 53.
- [5] ปัทมา ยิงยงวรชัย, “การพัฒนาแนวทางการนำ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด อ่างทอง”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา, 2554, หน้า. 93.
- [6] สมลักษณ์ ภูคำแสน, “การศึกษาบทบาทของชุมชน ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540, หน้า. 6.